

Ruimtelijke onderbouwing voor het realiseren van een zonnepanelenveld bij Blitsaerd

INLEIDING / BESCHRIJVING VAN HET PROJECT

Op 2 februari 2017 hebben wij een aanvraag ontvangen voor het realiseren van een zonnepanelenveld in de zuidoostelijke hoek van Blitsaerd, grenzend aan de Bonkefeart / Aldeel te Leeuwarden (kadastraal bekend gemeente Leeuwarden sectie M nummer 847 (deels). De aanvraag voorziet in het realiseren van een zonnepanelenveld van ca. 3.3 hectare netto. Het betreft hier een grondopstelling met een bouwhoogte van maximaal 2 meter. Dit verzoek is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan. In deze ruimtelijke onderbouwing wordt aangetoond dat het project zoals hiervoor beschreven op deze locatie aanvaardbaar is.

BESCHRIJVING VAN DE GELDENDE PLANOLOGISCH-JURIDISCHE SITUATIE

Ter plaatse geldt het bestemmingsplan "Tusken Moark en Ie". Het oprichten van een zonnepanelenveld, maar ook het gebruik van de gronden ten behoeve van de opwekking van energie, is niet passend binnen de regels van dit bestemmingsplan.

Daarnaast is er getoetst aan het bestemmingsplan "Leeuwarden - Partiële herziening Plan voor de zon". Dit bestemmingsplan is een partiële herziening van de bestemmingsplannen die gelden in de gemeente Leeuwarden per 13 februari 2017 (datum vaststelling partiële herziening). De bestaande bestemmingen zijn hierbij in stand gelaten met toevoeging van de mogelijkheid om zonnepanelen te plaatsen. De partiële herziening biedt een juridisch-planologische regeling voor het, onder voorwaarden en binnen bepaalde gebieden, vergunningsvrij realiseren van zonnepanelen. Daarnaast bevat het plan regelingen om met een lichte planologische procedure medewerking te kunnen verlenen aan het plaatsen van zonnepanelen.

Blitsaerd (zowel het bebouwde als nog onbebouwde deel) valt volgens de kaart van de provincie, welke onderdeel uitmaakt van de Verordening Romte, onder het bestaand stedelijk gebied (dit geldt ook voor onderhavige locatie). De feitelijke situatie is echter dat een groot deel van het gebied nog agrarisch in gebruik is en er dus nog geen woningbouw is gerealiseerd. De ontwikkeling is echter niet voorzien in het deel waar woningbouw mogelijk is, maar voorzien binnen de bestemming "Natuur". De aanvrager van de omgevingsvergunning (CV Blitsaerd), heeft aangegeven een zonnepanelenveld te realiseren waarvan de opgewekte energie ten goede kan komen aan o.a. de bewoners van Blitsaerd (lees: huidige bewoners/ woningen en ook nog voor toekomstige bebouwing/bewoners).

Bij toetsing aan de regels van de partiële herziening is gebleken dat in artikel 1.12 "van toepassing verklaring" alleen de beheersverordening "Leeuwarden - Tusken Moark en Ie" van toepassing is verklaard (NL.IMRO.0080.04014BY-VG01 Leeuwarden - Tusken Moark en Ie) en dat per abuis het bestemmingsplan (BP) niet is benoemd in de opsomming. Om deze reden is het Plan voor de zon niet van toepassing. Wel is er gekeken naar de regels die zouden hebben gegolden indien het plan wel van toepassing was verklaard, namelijk de "wetgevingszone - bestaand stedelijk gebied".

De "wetgevingszone - bestaand stedelijk gebied" voorziet in artikel 4 lid d niet in de gewenste grondopstelling, maar in een regeling om onder voorwaarden vergunningsvrij zonnepanelen en/of -collectoren permanent op al dan niet bestaande constructies op grote parkeerterreinen in particuliere eigendom te realiseren. Op grond van lid e is een zelfde regeling opgenomen maar dan voor het bouwen van zonnepanelen en/of -collectoren (permanent) op al dan niet bestaande constructies op parkeerterreinen in het openbaar toegankelijk gebied. Hiervan is in dit geval geen sprake. Bij opstelling van het Plan voor de zon is niet voorzien dat deze locatie (stedelijk, maar nog onbebouwd en agrarisch in gebruik) had moeten worden voorzien van een regime in de trant van Nieuw Stroomland, waar wel grondopstellingen onder voorwaarden mogelijk zijn.

Onderhavige aanvraag (in bestaand stedelijk gebied) voorziet in een permanente opstelling van een zonnepanelenveld. Bij de ontwikkeling van plandeel B van Blitsaerd (het nog te realiseren deel van de woonwijk Blitsaerd) wordt een hoge duurzaamheidsambitie gehanteerd. Daarbij wordt nadrukkelijk de mogelijkheid meegenomen om het gehele plandeel (dit betreffen de reeds

gebouwde woningen in Blitsaerd en de nog te bouwen woningen) volledig van energie te voorzien vanuit het zonnepanelenveld. Dat maakt het mogelijk om af te zien van de aanleg van gasaansluitingen. Hiermee kan een zeer duurzaam en financieel aantrekkelijk model worden ontwikkeld. Voor een dergelijk model is het noodzakelijk dat er continuïteit kan worden gegarandeerd in de energielevering.

Aangezien het bestemmingsplan geen afwijkmogelijkheden (of wijzigingsbevoegdheden) kent en er geen medewerking kan worden verleend met toepassing van artikel 2.12 lid 1 onder a onder 2° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht jo. artikel 4 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, kan alleen medewerking aan de aanvraag omgevingsvergunning worden verleend door middel van de zogenaamde 'buitenplanse grote afwijking' waar een ruimtelijke onderbouwing onderdeel van uitmaakt.

Voor dit plan is tevens een 'verklaring van geen bedenkingen' van de gemeenteraad vereist. Op 14 december 2015 heeft de raad een lijst van projecten vastgesteld, waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen is vereist. Het plan past niet binnen deze vastgestelde projectenlijst.

Anders dan bij een aantal andere ontwikkelingen zoals deze zich hebben aangediend in het voorjaar van 2017, is over het plan voor Blitsaerd geen discussie ontstaan. Om deze reden is aan de initiatiefnemer aangegeven dat men met de omwonenden in gesprek kon gaan. Hiertoe is op 6 juli 2017 een bijeenkomst door de initiatiefnemer georganiseerd. Alle bewoners, wijkpanel Blitsaerd en raadsleden zijn voor deze bijeenkomst uitgenodigd. Ook ambtelijk is deze avond meegeluisterd om te polsen hoe de omgeving tegen deze voorziene ontwikkeling staat. Gebleken is dat er voldoende draagvlak is voor het zonnepanelenveld. Aangezien ook aan alle overige voorwaarden ten aanzien van een goede ruimtelijke ordening c.q. een goede ruimtelijke onderbouwing is voldaan is besloten de aanvraag verder in procedure te brengen.

In het kader van deze procedure wordt de ontwerp-vergunning, inclusief de ontwerp verklaring van geen bedenkingen, ruimtelijke onderbouwing en overige bijlagen voor een periode van zes weken ter visie gelegd.

TOETSING AAN DE RUIMTELIJKE EN FUNCTIONELE STRUCTUUR

Beleid

De gemeente Leeuwarden heeft de ambitie om vrij te zijn van fossiele brandstoffen. Dit betekent dat fors op duurzame energie moet worden ingezet. Zonne-energie en zonnewarmte zijn daar een vorm van. Zelf kan de gemeente op haar eigen grond en gebouwen inhoud geven aan haar duurzaamheidsdoelen. Veel meer effect kan echter worden bereikt als burgers en marktpartijen participeren. Dat is met het bestemmingsplan Leeuwarden - Partiële herziening Plan voor de zon makkelijker gemaakt. Het initiatief is dan wel niet geheel passend binnen de regeling zoals voorzien in het plan voor de zon (en moet om die reden ook een zwaardere procedure doorlopen), maar is wel passend binnen het gemeentelijke beleid. Het gemeentelijke beleid, welke een vertaalslag heeft gekregen middels het bestemmingsplan "Leeuwarden - Partiële herziening Plan voor de zon" is passend binnen de door Gedeputeerde Staten vastgestelde Notitie Romte foar Sinne, ruimtelijk beleid voor opstellingen van zonne-energie en de bijbehorende wijziging van de Verordening Romte Fryslân 2014 (met een hoofdstuk Duurzame Energie). Dit blijkt uit het feit dat er eerder door Gedeputeerde Staten een zienswijze was ingediend tegen het ontwerpbestemmingplan Plan voor de zon. Na aanpassing is het bestemmingsplan om deze reden gewijzigd vastgesteld. Hierna is door Gedeputeerde Staten geen beroep ingesteld.

Tegen de achtergrond van de ambitie om vrij te zijn van fossiele brandstoffen wil de gemeente ook zeker haar aandeel leveren in de provinciale doelstellingen ten aanzien van zonne-energie en zonnewarmte zoals opgenomen in de provinciale beleidsnota "Romte foar sinne". Het voorliggende initiatief is passend binnen zowel de gemeentelijke als provinciale kaders.

Stedenbouw

Opstellingen voor zonnepanelen kennen in beginsel geen relatie met het landschap. Om verstoring van het landschap te vermijden is landschappelijke inpassing van het zonnenveld als ruimtelijk

object noodzakelijk. Voor de ruimtelijke inpassing worden de uitgangspunten uit het kwaliteitsdocument behorende bij de gemeentelijke beleidsnota 'Plan voor de Zon' toegepast. De regels in het kwaliteitsdocument zijn opgesteld met het oog op voldoende afstand tot wegen, waterlopen en bebouwing en om een zekere eenvoud te bewaken.

In de aanvraag voor het zonnepanelenveldveld Blitsaerd komen deze aspecten tot uitdrukking in de orthogonale opstelling conform de verkavelingsritmiek, waarbij de bestaande slotenstructuur gehandhaafd blijft. De aanblik van het zonneveld wordt aan de westzijde verzacht door een verhoogde ligging van het landschap waardoor de constructies aan het zicht worden onttrokken. Aan deze zijde wordt het veld omsloten door een brede waterpartij met plas-draszones om rietbegroeiing te bevorderen. Langs de Bonkefeart zorgt de landschappelijke dijk voor eenzelfde verzachting in de aanblik vanaf het water. Bovenstaande zorgt ervoor dat het zonneveld op natuurlijke wijze aansluit op en wordt ingebed in het landschap.

Welstand

De welstandscommissie Hûs en Hiem heeft het bouwplan beoordeeld op 25 juli 2017. Het bouwplan is door de commissie beoordeeld als "voldoet, mits". Er is een voorbehoud gemaakt ten aanzien van de plek van de trafo's en de omranding en kleur van de panelen. Het voorbehoud van de commissie is inmiddels door de aanvrager ondervangen. Het plan voldoet hiermee aan de redelijke eisen van welstand.

TOETSING AAN DE OMGEVINGSASPECTEN

Milieuzonering

Milieuaspecten worden geregeld via de daartoe geëigende wetgeving, maar daar waar het de ruimtelijke ordening raakt, dient met deze aspecten rekening te worden gehouden. Het gaat dan om de situering van milieugevoelige objecten ten opzichte van milieuhinderlijke elementen. De toelaatbaarheid van bedrijvigheid kan globaal worden beoordeeld met behulp van de methodiek van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'. In de brochure zijn richtafstanden opgenomen voor de aspecten geur, stof, geluid en gevaar.

Voor zonneprojecten zijn geen specifieke richtafstanden opgenomen in de VNG-brochure. De realisatie van zonneprojecten leidt niet tot structurele hinder met betrekking tot de aspecten geur, stof, geluid en gevaar. Geconcludeerd kan worden dat voorliggend initiatief geen milieubelastende bedrijfsactiviteiten vormt als bedoeld in de VNG-brochure. Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt dan ook geen belemmering.

Geluid

In het kader van de Wet geluidhinder (Wgh) bevinden zich langs alle wegen zones. In geval van het realiseren van geluidsgevoelige bebouwing binnen deze zones dient een akoestisch onderzoek plaats te vinden. Zonneprojecten worden niet beschouwd als geluidsgevoelige functies. Akoestisch onderzoek in het kader van de Wgh kan dan ook achterwege blijven.

Een zonneproject is daarnaast geen functie die een bron is van geluidhinder. Het werkt niet belemmerend voor geluidsgevoelige functies in de omgeving. Een groter zonnepark vormt een type-A-inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. De inrichting valt daarmee onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Er is geen melding of omgevingsvergunning voor het onderdeel milieu nodig. Op voorhand kan worden geconstateerd dat deze inrichting geen relevante geluidsbelasting veroorzaakt. Specifiek geluidsonderzoek is dan ook niet aan de orde. Het aspect geluid vormt geen belemmering.

Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen, zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit.

Ook projecten die 'niet in betekende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm.

In de AMvB-nibm is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) als 'niet in betekende mate' wordt beschouwd.

Voorliggende aanvraag maakt de realisatie van een zonnepanelenveld mogelijk. Het leidt niet tot een structurele significante toename van het aantal verkeersbewegingen. Van een verslechtering van de luchtkwaliteit met 3% is dan ook geen sprake. Het project kan als 'niet in betekende mate' worden beschouwd. Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering.

Externe veiligheid/brandweer(zorg)

Externe veiligheid betreft het risico dat aan bepaalde activiteiten verbonden is voor niet bij de activiteit betrokken personen. Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het voorkomen en beheersen van risicovolle bedrijfsactiviteiten en van risicovol transport (onder andere van gevaarlijke stoffen). Het gaat daarbij om de bescherming van individuele burgers en groepen tegen ongevallen met gevaarlijke stoffen of omstandigheden. Risicobronnen kunnen onderscheiden worden in risicovolle inrichtingen (onder andere lpg-tankstations), vervoer van gevaarlijke stoffen (via wegen, spoorwegen, waterwegen) en leidingen (onder andere aardgas, vloeibare brandstof en elektriciteit).

Om voldoende ruimte te scheppen tussen risicobron en de personen of objecten die risico lopen (kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten), moeten vaak afstanden in acht worden genomen. Ook ontwikkelingsmogelijkheden die ingrijpen in de personendichtheid kunnen om onderzoek vragen.

Bij externe veiligheid wordt onderscheid gemaakt in het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans dat een persoon die (onafgebroken aanwezig en onbeschermd) op een bepaalde plaats overlijdt als gevolg van een calamiteit met een inrichting of een transportmodaliteit. Het GR bestaat uit de cumulatieve kans per jaar dat een groep van een bepaalde omvang overlijdt als gevolg van een calamiteit met een inrichting of een transportmodaliteit.

De voorliggende aanvraag maakt geen ontwikkelingen mogelijk die de personendichtheid in het plangebied verhogen. Zonneprojecten zijn geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Een zonneproject is daarnaast geen risicovolle inrichting als bedoeld in het Bevi. Een nader onderzoek van het plaatsgebonden risico en groepsrisico is daarom niet noodzakelijk. Het aspect externe veiligheid vormt dan ook geen belemmering.

In een overlegreactie van Brandweer Fryslân d.d. 12 september 2017 is naar aanleiding van de plannen een advies (zie bijlage) afgegeven. Brandweer Fryslân adviseert om:

- Een opstelplaats ten behoeve van de winning van secundair of tertiair bluswater bij de toegang van het plangebied aan te brengen overeenkomstig de gegevens opgenomen onder "Bluswatervoorzieningen". Daarbij moet eveneens gelet worden op de genoemde eisen voor (bereikbaarheid van) het open water. In de bijgevoegde bijlage bij het advies is de voorkeurslocatie voor de opstelplaats aangegeven.
- De bereikbaarheid naar en in het plangebied uit te voeren overeenkomstig de genoemde eisen onder "Bereikbaarheid" in het advies. En daarbij als voorkeur de omvormers, trafo's en eventuele accu's dichtbij het verharde pad rondom de zonnepanelenvelden te situeren (niet in de directe nabijheid van de voorgestelde opstelplaats) en te voorzien in een mogelijkheid om de voeding naar de omvormers van een sectie panelen uit te kunnen schakelen.
- Brandweer Fryslân te betrekken bij de verdere invulling van het plan, dit met name gezien de invulling van het bluswater, de bereikbaarheid en de situering van omvormers, trafo's en eventuele accu's.

Reactie:

Voornoemde punten zijn afgestemd met de initiatiefnemer. Deze heeft aangegeven akkoord te zijn met de door Brandweer Fryslân voorgestelde punten. Hierover zal dan ook nadere afstemming plaatsvinden.

Archeologie

Archeologische waarden dienen op grond van de Erfgoedwet te worden meegewogen in de besluitvorming over ruimtelijke ingrepen. De belangrijkste uitgangspunten van de wet zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en de introductie van het zogenaamde 'veroorzakerprincipe'. Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt, financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of voor een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeologische waarden.

De voorziene ontwikkeling wordt in grondopstelling op de bodem gerealiseerd. Grootschalige bodemingrepen zijn daarbij niet aan de orde. De gemeente beschikt, als onderdeel van het gemeentelijke archeologische beleid, over een eigen archeologische waardenkaart. Het gebied waar het zonnepanelenveld is voorzien heeft een lage verwachtingswaarde. Archeologisch onderzoek is hier niet noodzakelijk. Het aspect archeologie vormt dan ook geen belemmering voor de vaststelling van het plan.

Cultuurhistorie

Met ingang van 1 januari 2012 is het gewijzigde Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in werking getreden. Het voorstel tot wijziging is een uitvloeisel van de Beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg (MoMo) uit 2009. Bij het opstellen van ruimtelijke plannen moet een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden.

Alleen De Bonkefeart is een cultuurhistorisch waardevol element en deze vormt de oostelijk grens van het plangebied. Deze wordt verder niet aangetast. De panelen worden geplaatst passend in lijn met het landschappelijke patroon van het laagveengebied van opstreckende verkaveling met grootschalige regelmaat. Vanuit cultuurhistorisch perspectief is de ontwikkeling passend.

Bodem

Voor de bodemkwaliteit geldt de Wet bodembescherming (Wbb) en het (bijbehorende) besluit bodemkwaliteit. Gestreefd wordt naar een duurzaam gebruik van de bodem. Bij een ruimtelijk plan dient de bodemkwaliteit van het betreffende gebied inzichtelijk worden gemaakt. Het uitgangspunt wat betreft de bodem in het plangebied is, dat de kwaliteit ervan zodanig moet zijn dat er geen risico's zijn voor de volksgezondheid bij het gebruik van het plangebied voor de voorgenomen functie.

Het zonnepanelenveld wordt in grondopstelling gerealiseerd en is niet geschikt zijn voor het verblijf van personen. De opstelling wordt daarnaast op de bodem gerealiseerd. Grootschalige bodemingrepen zijn daarbij niet aan de orde. Het aspect bodem staat de uitvoerbaarheid niet in de weg.

Waterparagraaf

Op grond van artikel 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening moeten ruimtelijke plannen zijn voorzien van een waterparagraaf. Hiervoor moet het proces van de watertoets worden doorlopen. Bij het watertoetsproces gaat het om het hele proces van vroegtijdig meedenken, informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten.

De locatie valt in het werkgebied van Wetterskip Fryslân. De waterhuishoudkundige situatie wijzigt door het plan niet significant. Het plan maakt namelijk de realisatie van een zonnepanelenveld op een constructie mogelijk. Hieronder wordt geen gesloten verharding aangelegd. Het regenwater kan hier onbelemmerd infiltreren. De panelen en de constructie dienen te worden uitgevoerd in niet uitloogbare materialen. Door de realisatie van het plan neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met 3.600 m² door de aanleg van bestrating. Een en ander wordt echter gecompenseerd door circa 9.500 m² aan oppervlaktewater aan te leggen. Hiermee wordt de toename aan verharding ruimschoots gecompenseerd.

In een overlegreactie van het Wetterskip d.d. 2 augustus 2017 is te kennen gegeven dat het in de watertoets gaat om meer dan alleen de toename van verhard oppervlak. Het gaat bijvoorbeeld ook

om de objecten in eigendom en/of beheer van Wetterskip Fryslân (zoals hoofdwatgangen en waterkeringen). Voor het betreffende plangebied is dit ook aan de orde. Om deze reden is dan ook door het Wetterskip verzocht om voor het plan een watertoets te doorlopen zodat het plan kan worden beoordeeld en er een wateradvies kan worden opgesteld. Op 25 augustus 2017 is de watertoets doorlopen. Na het doorlopen van deze toets is gebleken dat de normale watertoets van toepassing is vanwege de ligging van regionale keringen, hoofd- en schouwwatergangen.

Aansluitend heeft op 5 september nadere afstemming plaatsgevonden tussen Wetterskip Fryslân en de CV Blitsaerd in het kader van het watertoetsproces. Op 11 september is hierna het wateradvies ontvangen (zie bijlage). Hierbij wordt ingegaan op de aangedragen aspecten uit dit advies.

Regionale waterkering

Het plangebied grenst aan de regionale waterkering langs de Bonkevaart. De regionale kering dient bereikbaar te blijven voor Wetterskip Fryslân in verband met calamiteiten. Als hekwerken worden toegepast voor afscherming van het plangebied dan dienen deze hekwerken voorzien te zijn van een doorgang voor onderhoudsmaterieel. Voor het aanbrengen van hekwerken op de regionale waterkering is een watervergunning nodig. De zonnepanelen worden geplaatst buiten de kern- en beschermingszone van de regionale waterkering. De ligging van de regionale waterkering vormt geen belemmering voor de realisatie van het plan.

Reactie:

De te plaatsen hekwerken zullen worden voorzien van een doorgang van onderhoudsmaterieel. Voor de hekwerken zal een watervergunning worden aangevraagd door de initiatiefnemer.

Indien van toepassing zal voor het aanleggen van elektrakabels, voor distributie van elektriciteit, onder de kering en de hoofdwatgang door een watervergunning worden aangevraagd of een melding worden gedaan.

Meerlaagse veiligheid

De maaiveldhoogte in het plangebied varieert en ligt naar schatting tussen de -0,40 m NAP en de -0,90 m NAP. Onder *Peilbeheer* in het wateradvies wordt een advies gegeven over de bouwhoogte bekeken vanuit de drooglegging. Naast de drooglegging is ook de meerlaagse veiligheid van belang.

Het maatgevend boezempeil ter plaatse van het plangebied is op dit moment bepaald op 0,02 m NAP. De regionale waterkering is ontworpen op basis van deze waterstand. Er bestaat een kans dat de regionale waterkering doorbreekt. Het is in geval van een doorbraak van de regionale waterkering belangrijk de negatieve gevolgen zo klein mogelijk en de gevolgschade zo laag mogelijk te houden. Geadviseerd wordt de infrastructuur en de zonnepanelen dusdanig hoog aan te leggen dat er ook bij deze maatgevende waterstand geen wateroverlast optreedt.

Reactie:

Hiermee wordt rekening gehouden in de plannen.

Klimaatadaptatie

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Het is belangrijk kansen te benutten om het gebied klimaat robuust in te richten. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming.

Bij de inrichting van het plangebied kunt hier op worden geanticipeerd door bijvoorbeeld het percentage verhard oppervlak te verminderen en het plangebied groener in te richten. Door nú maatregelen te nemen, worden steden en dorpen mooier en wordt grote schade in de toekomst voorkomen. Voor veel maatregelen geldt bovendien dat ze kosteneffectief zijn, als ze maar in een vroeg stadium in het proces worden meegenomen. Geadviseerd wordt paden uit te voeren in de vorm van een halfverharding. Hierdoor kan regenwater alsnog infiltreren en vertraagd afgevoerd worden naar het oppervlaktewater.

Reactie:

De waterhuishoudkundige situatie wijzigt door het plan niet significant. Het plan maakt namelijk de realisatie van een zonnepanelenveld op een constructie mogelijk. Hieronder wordt geen gesloten verharding aangelegd. Het regenwater kan hier onbelemmerd infiltreren.

Schouwwatergang

Langs de noordkant het plangebied ligt een schouwwatergang. Geadviseerd wordt om de schouwwatergangen bereikbaar te houden voor beheer en onderhoudsmaterieel.

Reactie:

Hier zal rekening mee worden gehouden.

Peilbeheer

Peilgebied en drooglegging

Het plangebied ligt in een peilgebied met een vast peil van -1,50 m NAP. Dit vastgestelde peil is een streefpeil. Het werkelijke peil is als gevolg van opstuwing en weersomstandigheden niet altijd gelijk aan het streefpeil. De geschatte gemiddelde maaiveldhoogte ligt tussen de -0,40 m NAP en de -0,90 m NAP. Geadviseerd wordt om bij het bepalen van de aanleghoogte rekening te houden met de droogleggingsnorm.

De grondwaterstand is niet gelijk aan het waterpeil in de sloten. Grondwater kan opbollen en uitzakken. Om grondwateroverlast te voorkomen is naast de droogleggingsnorm daarom ook de ontwateringsdiepte van belang. Er is geen gedetailleerde informatie beschikbaar over de grondwaterstanden op de locatie. Geadviseerd wordt om bij het bepalen van de aanleghoogte naast de drooglegging ook rekening te houden met voldoende ontwateringsdiepte.

Reactie:

Met beide voorgaande punten zal rekening worden gehouden.

Grondwateronttrekking

Bij de aanleg van gebouwen of infrastructuur is het vaak nodig om het grondwater te verlagen om het werk droog uit te kunnen voeren. Voor het onttrekken van grondwater is een vergunning of melding nodig. Ook op het lozen van onttrokken grondwater is de meldingsplicht van toepassing.

Reactie:

Indien van toepassing zal de benodigde melding dan wel vergunning worden aangevraagd.

Toename verhard oppervlak

Door de realisatie van het plan neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met 3.600 m² i.v.m. aanleg van bestrating.

Reactie:

Een en ander zal worden gecompenseerd door circa 9.500 m² aan oppervlaktewater aan te leggen. Hiermee wordt de toename aan verharding ruimschoots gecompenseerd.

Schoonhouden - scheiden - zuiveren

Waterkwaliteit

Om een goede waterkwaliteit te realiseren is het nodig dat voorkomen wordt dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Ook is het nodig dat u bouwt met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Reactie:

Hiermee zal rekening worden gehouden bij het realiseren van de plannen.

Het voorliggende plan voldoet aan de eisen zoals gesteld door het Wetterskip, het aspect water is dan ook geen belemmering.

Ecologie

Met de afwijking dient rekening te worden gehouden met het beleid en de wetgeving ten aanzien van de natuurbescherming. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. Uitgangspunt is dat met beide geen strijdigheid ontstaat.

Vooranalyse

In verband met de voorziene ontwikkeling van het zonnepark is een beknopte vooranalyse uitgevoerd ten aanzien van ecologie (zie bijlage Ecologische vooranalyse Zonnepark Blitsaerd d.d. 20 oktober 2016).

Het plangebied is gelegen in de Bullepolder tussen de nieuwbouwwijk Blitsaerd aan de noordoostkant van Leeuwarden. Het sluit aan bij de westelijke grens van het Natura 2000-gebied Groote Wielen. De beoogde locatie voor de zonnepanelen ligt tegen de westelijke begrenzing van het Natura 2000-gebied. Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de N355. De aanleg van het zonnepark kan in potentie lokaal en op enige afstand beschermde waarden beïnvloeden.

In het verleden is de openheid van het tussengebied tussen de uitbreiding van Leeuwarden als waarborg gesteld voor het behoud van rust in het Natura 2000-gebied Groote Wielen. Het plangebied valt precies in deze zone. Wanneer de bouwplannen aan de noordoostzijde van Leeuwarden geheel worden uitgevoerd, en tevens het zonnepark wordt gerealiseerd, is van een bufferzone geen sprake meer. Dit kan mogelijk een negatief effect op de westelijke grens van het N2000-gebied hebben.

Ook is gebleken dat enkele knelpunten (kunnen) optreden ten aanzien van beschermde waarden. Nader onderzoek naar het voorkomen van enkele beschermde soorten was om deze reden noodzakelijk. Wat betreft N2000 is gebleken dat er mogelijk een extern effect ten aanzien van foerageergebied van wintervogels. Ook dit is nader onderzocht. Ten aanzien van de EHS zijn geen directe knelpunten. Mogelijk wordt de openheid van de EHS aangetast door de aanwezigheid van zonnepanelen in de omgeving.

Naar aanleiding van het voornoemde is het gesprek aangegaan met de Provincie Fryslân (het bevoegd gezag ten aanzien van N2000, EHS en Ganzenfoerageergebied) over genoemde relevante punten.

Ecologische beoordeling

Door Altenburg en Wymenga is een ecologisch onderzoek uitgevoerd (zie bijlage Ecologische beoordeling in verband met de planontwikkeling voor de mogelijke aanleg van Zonnepark Blitsaerd d.d. 12 januari 2017). Dit onderzoek was nodig om te bepalen of de ingrepen een conflict kunnen veroorzaken met de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur. Dit betreft vanaf 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (die de Natuurbeschermingswet, Flora- en faunawet en Boswet heeft vervangen) en de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Natuurnetwerk Nederland voormalige Ecologische Hoofdstructuur).

Voorname ecologische beoordeling heeft tot de volgende conclusies geleid:

Gebiedsbescherming

De bouw van het zonnepark veroorzaakt mogelijk een conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (Wet natuurbescherming). In het verleden is de openheid van het tussengebied tussen de uitbreiding van Leeuwarden bewust als waarborg gesteld voor het behoud van rust in het Natura 2000-gebied Groote Wielen. Het plangebied valt precies in de destijds bepaalde bufferzone. Wanneer de bouwplannen aan de noordoostzijde van Leeuwarden geheel worden uitgevoerd, en tevens het zonnepark wordt gerealiseerd, is van een bufferzone geen sprake meer. Dit heeft mogelijk een negatief effect op de westelijke grens van het N2000-gebied. Om een conflict met de Wet natuurbescherming aan te tonen dan wel uit te sluiten is nader onderzoek nodig. Onderzoek naar het gebruik van het plangebied en de omgeving door de voor het Natura 2000-gebied aangewezen vogelsoorten en de effecten van de inrichting van het plangebied op Meervleermuis.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Mogelijk wordt de openheid van de EHS aangetast door de aanwezigheid van zonnepanelen in de omgeving. Voor de EHS is geen externe werking gedefinieerd. Mogelijk is er wel een negatief effect. De beoogde herinrichting veroorzaakt daarom mogelijk een conflict met het beschermingsregime van de EHS, zoals opgenomen in de Verordening Romte van de Provincie Fryslân. Geadviseerd wordt om hierover in overleg te treden met het bevoegd gezag.

Overige vormen van gebiedsbescherming

De beoogde herinrichting stuit mogelijk op bezwaren vanuit de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (ganzenfoeragegebied en weidevogelkansgebied).

Soortbescherming

De herinrichting veroorzaakt mogelijk een conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van Waterspitsmuis. Er is onderzoek nodig om te bepalen hoe breed de oeverzone is waarbinnen de Waterspitsmuis zijn leefgebied heeft. Mocht door het uitvoeren van werkzaamheden leefgebied van Waterspitsmuis verloren gaan, dan is een veldonderzoek naar de aanwezigheid van Waterspitsmuis noodzakelijk om na te gaan of er een conflict is met de Wet natuurbescherming.

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van vogels, mits broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord. In paragraaf 4.6 (zie bijlage) is beschreven hoe aan deze voorwaarden kan worden voldaan.

Naar aanleiding van de uitkomst van het ecologisch onderzoek is initiatiefnemer in gesprek gegaan met de provincie Fryslân over voornoemde relevante punten.

Aanvullende vragen provincie / betekenis graslanden beoogd Zonneparkveld Blitsaerd¹

Vanuit de Provincie Fryslân zijn aanvullende vragen geformuleerd (kenmerk 01415172 van de Prov. Frl.) in relatie tot vergunningverlening in het kader van de wet Natuurbescherming. Het betreft hier aanvullende ecologische informatie waaruit naar voren komt wat de gevolgen van de voorgenomen plannen zijn op aangewezen vogelsoorten van Natura 2000-gebied De Grootte Wielen. De notitie "Betekenis graslanden beoogd Zonnepark Blitsaerd d.d. 27 juni 2017 (zie bijlage) voorziet hierin.

Uit de notitie volgt dat een effect op Smient, Kolgans en Brandgans (en Grutto) is uitgesloten en er is dus met zekerheid geen sprake van een significant effect.

Eindconclusie provincie

Bij mail van 18 juli 2017 (zie bijlage) heeft de provincie aangegeven:

"Vrijdag 30 juni hebben we de aanvullende informatie ontvangen inzake de vergunningaanvraag zonnepark Blitsaerd (kenmerk 1388016), d.d. 20 januari 2017. In het licht van de hiervoor vermelde aanvraag en de nu aangeleverde aanvullende gegevens is duidelijk dat door de aanleg van het zonnepark Blitsaerd geen overtredingen dan wel significant negatieve effecten zijn te verwachten op de mogelijk aanwezige beschermde soorten en instandhoudingsdoelstellingen. Van een vergunning met voorwaarden hoeft dan ook geen sprake te zijn".

Het aspect ecologie vormt dan ook geen belemmering voor de voorziene ontwikkeling.

Kabels en leidingen

Planologisch relevante leidingen in het plangebied zijn hoofdgastransportleidingen, hoofdwatervleidingen, rioolpersleidingen en optisch vrije paden. In onderhavig gebied zijn dergelijke leidingen niet aanwezig.

Plan-Mer / Mer-beoordelingsplicht

Voor activiteiten op de D-lijst onder de drempelwaarde geldt dat een zogenaamde "vormvrije m.e.r.-beoordeling" moet worden doorlopen. Op grond van art. 5 van het Besluit milieueffectrapportage moet worden onderzocht of de activiteit (naar verwachting) leidt tot

¹ In de notitie van A&W wordt nog uitgegaan een zonnepanelenveld van 4.6 ha. Inmiddels in het plan verkleind tot ca. 3.3 ha (netto).

belangrijke negatieve milieueffecten, die tot het doorlopen van een (formele) m.e.r.-beoordeling dan wel m.e.r.-procedure noodzaken.

Op 1 april 2011 is het Besluit milieueffectrapportage gewijzigd door het 'Besluit reparatie en modernisering milieueffectrapportage' en is bepaald dat de grenswaarden voor een m.e.r.-beoordelingsplicht indicatief zijn. Het bevoegd gezag moet bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, nagaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling (85/337/EEG). In het kader hiervan is een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd.

In het kader van de wijziging van het Besluit m.e.r. is een handreiking opgesteld over de vraag hoe moet worden vastgesteld of een activiteit met een omvang onder de drempelwaarde toch belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. In de handreiking is opgenomen dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst en die een omvang hebben die beneden de drempelwaarden ligt, een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gebruikt. De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling.

Het initiatief voorziet in een zonnepanelenveld welke zal worden uitgevoerd in grondopstelling. Het project is voorzien binnen bestaand stedelijk gebied. De realisatie van zonneprojecten wordt niet specifiek genoemd in het Besluit m.e.r. Voor stedelijke ontwikkelingsprojecten is in onderdeel D11.2 van het Besluit m.e.r. als grenswaarde een oppervlakte van 100 hectare opgenomen. Het initiatief voorziet in een ca. 3.3 hectare (netto) zodat de drempelwaarde van zonneprojecten niet wordt overschreden. Ook uit de overige toetsing aan de omgevingsaspecten blijkt dat er geen sprake is van de aanwezigheid van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. De aanvraag voor het zonnepanelenveld is dan ook niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In het besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de verplichting opgenomen om in het geval van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de toelichting een onderbouwing op te nemen van nut en noodzaak van de nieuwe stedelijke ruimtevrage en de ruimtelijke inpassing. Hierbij wordt uitgegaan van de "ladder voor duurzame verstedelijking". De ladder voor duurzame verstedelijking is ingericht voor een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten waardoor de ruimte in stedelijke gebieden optimaal benut wordt.

De "stappen van de ladder" worden in artikel 3.1.6 lid 2 Bro als volgt omschreven:²

1. Voorziet de voorgenomen stedelijke ontwikkeling in een actuele regionale behoefte;
2. Kan binnen bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio in de behoefte worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins;
3. Wanneer blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld (met andere woorden zorgen voor optimale inpassing en bereikbaarheid).

Allereerst moet worden vastgesteld of er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. De definitie van het begrip 'stedelijke ontwikkeling' luidt op basis van artikel 1.1.1 lid 1 sub i Besluit ruimtelijke ordening als volgt: 'Een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. Het begrip 'andere stedelijke voorzieningen' wordt nader uitgelegd in de 'Handreiking Ladder voor duurzame verstedelijking'. Hierin wordt aangegeven dat hieronder moet worden verstaan: 'Accommodaties voor onderwijs, zorg, cultuur, bestuur en indoor sport en

² Aangezien de aanvraag is ontvangen voor de aanpassing van de ladder per 1 juli 2017, heeft toetsing nog plaatsgevonden aan het 'oude' artikel. Echter, ook in de nieuwe situatie is er nog steeds geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling, zodat de ladder (van na 1 juli 2017) ook niet van toepassing is.

leisure'. Een zonnepanelenveld valt niet onder het begrip nieuwe stedelijke ontwikkeling. De ladder voor duurzame verstedelijking is dan ook niet van toepassing.

UITVOERBAARHEID

Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Initiatiefnemer heeft op 6 juli 2017 een bijeenkomst georganiseerd voor de bewoners van Blitsaerd en hen geïnformeerd over de plannen. Voor dit overleg waren ook de raadsleden uitgenodigd en was er een ambtelijke vertegenwoordiger aanwezig. Het plan is door de omwonenden positief ontvangen.

De aanvraag omgevingsvergunning doorloopt de in de Wabo voorgeschreven procedure. Dit betekent dat de aanvraag gedurende zes weken ter inzage ligt voor zienswijzen. Tijdens deze periode bestaat voor een ieder de mogelijkheid voor het indienen van zienswijzen. Aan de hand van de ingekomen zienswijzen kan het plan eventueel worden aangepast. De indieners van de zienswijzen worden hiervan op de hoogte gehouden. Tegen de omgevingsvergunning is beroep mogelijk bij de rechtbank en hoger beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Economische uitvoerbaarheid

Voorts wordt het project volledig gefinancierd door de initiatiefnemer en er is geen aanleiding om te veronderstellen dat deze niet over voldoende financiële middelen beschikt om dit project te realiseren. Ook de eventuele planschade wordt betaald door de initiatiefnemer.

Conclusie

Het te realiseren project past goed in de ruimtelijke structuur van de omgeving en past in het ruimtelijk beleid van de gemeente Leeuwarden. Nu er ook voor het overige geen redenen zijn waarom niet kan worden meegewerkt is de afwijking van het bestemmingsplan aanvaardbaar. Om deze redenen kan worden meegewerkt aan dit verzoek door af te wijken van het geldende bestemmingsplan.